

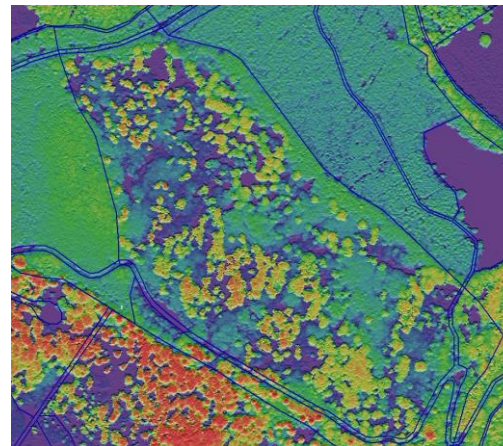
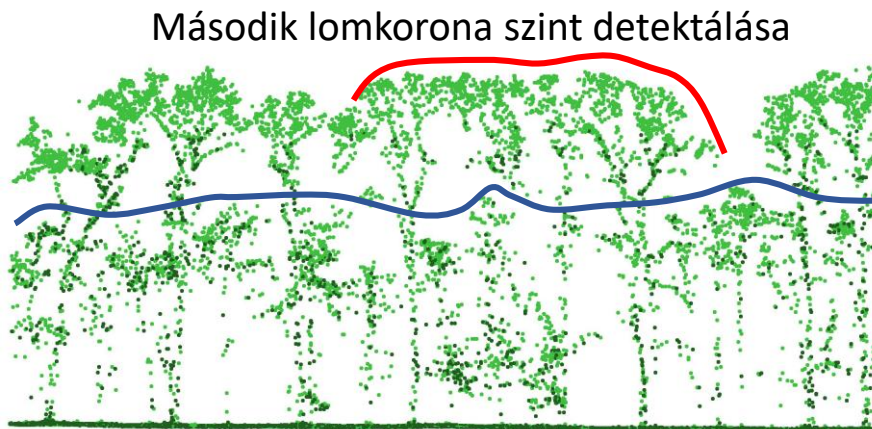
Légi lézerszkennelt (LiDAR) és hiperspektrális adatok alkalmazása a hullámtéri vegetáció térképezésében

Dr Burai Péter
Debreceni Egyetem
Távérzékelési Szolgáltató Központ

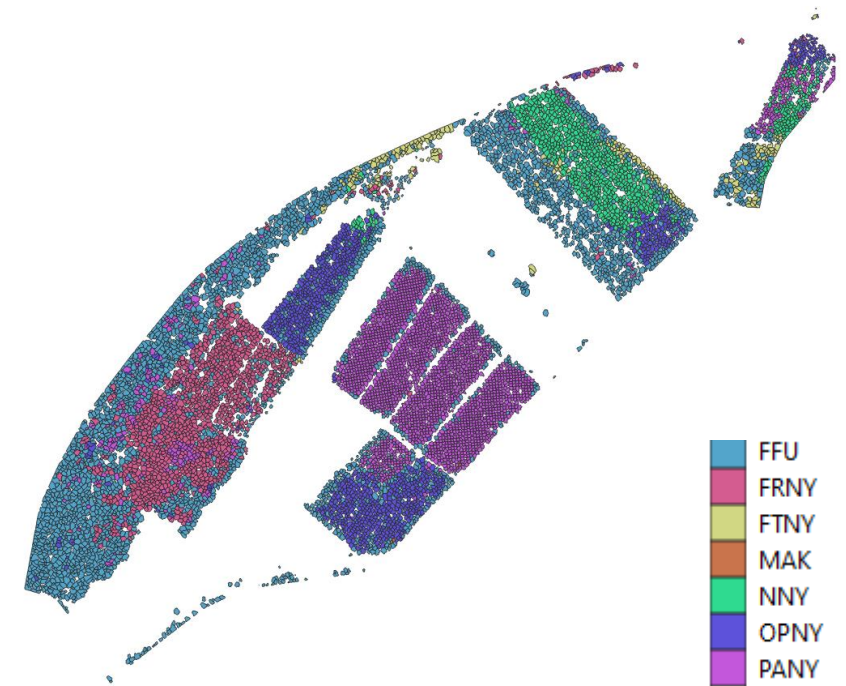
Légi lézershkennelt (LiDAR) és hiperspektrális adatok alkalmazása a hullámtéri vegetáció térképezésében

CÉLOK

- Adatintegráció (LiDAR és hiper- és multispektrális)
- Fafajok detektálása (különös tekintettel az invazív fajokra)
- Dendometriai paraméterek kinyerése
- Fakészletszámítás

Felszín modell

Légi lézerszkennelt (LiDAR) és hiperspektrális adatok alkalmazása a hullámtéri vegetáció térképezésében

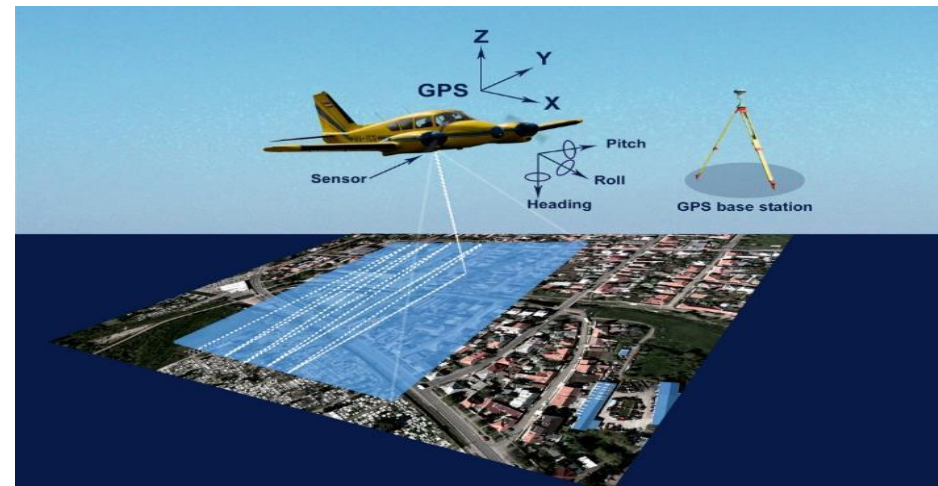
- A légi lézerszkennelt adatokat ($5-40\text{p}/\text{m}^2$) és az abból készített fakoronamodelleket és az Envirosense Hungary Kft biztosította kutatási céllal (több mintaterületre).
- A 2020-2021 lombmentes időszakban az ország 52%-ról elkészült a LiDAR felvételezés. A teljes országos lefedettség 2023-as lombmentes időszakban várható.

Légi lézeres letapogatás (LiDAR)

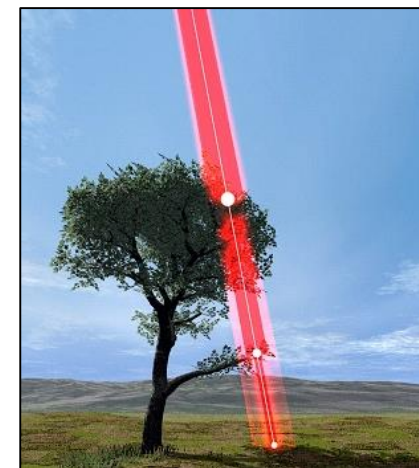
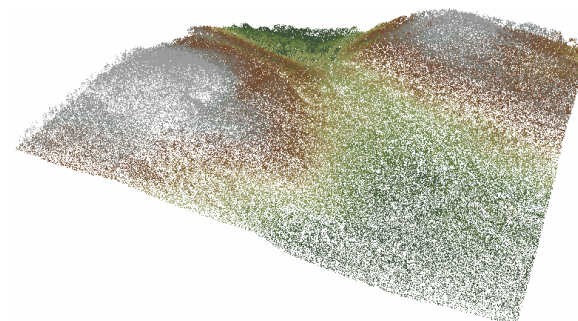
- Aktív távérzékelési technológia
- LiDAR - Light Detection and Ranging → fényérzékelés és távmérést jelent
- A szenzor lézersugarat bocsát ki a földfelszín felé, és méri a visszaverődés idejét, amiből távolságot számol
- GNSS/IMU rendszer → pontosan meghatározható a szenzor pozíciója
- A mért távolság alapján a visszaverődési pont koordinátái meghatározhatók
- Lézerszkennelés meghatározó paramétere: egységnyi területről (m^2) visszavert és detektált pontok számát jelenti
- A lézerszkennelés elsődleges eredménye a digitális pontfelhő (x,y,z ponthalmaz)

Lézerszkennelés folyamata

Többszörös visszaverődés
(mért pont a lombkorona és törzs több pontjáról)

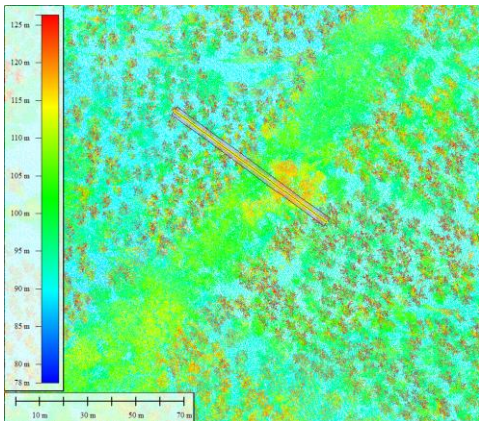
Lézerszkennelt pontfelhő

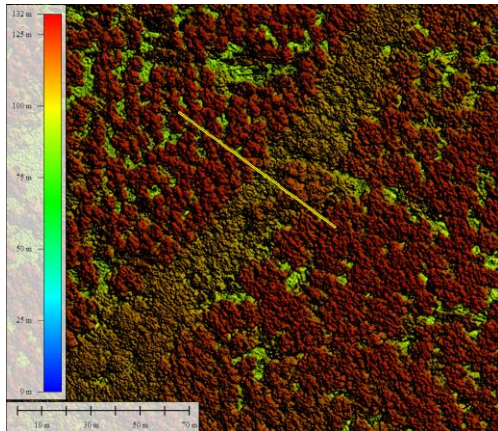
Légi lézeres letapogatás (LiDAR) eredménye

- Osztályozott pontfelhő (LAS formátumban)

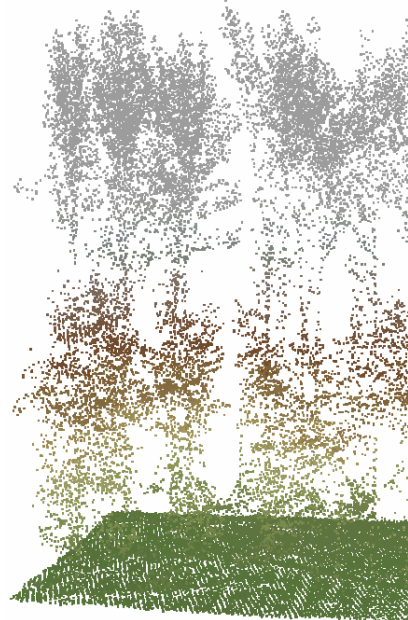
Pontfelhő 40 pont/m²

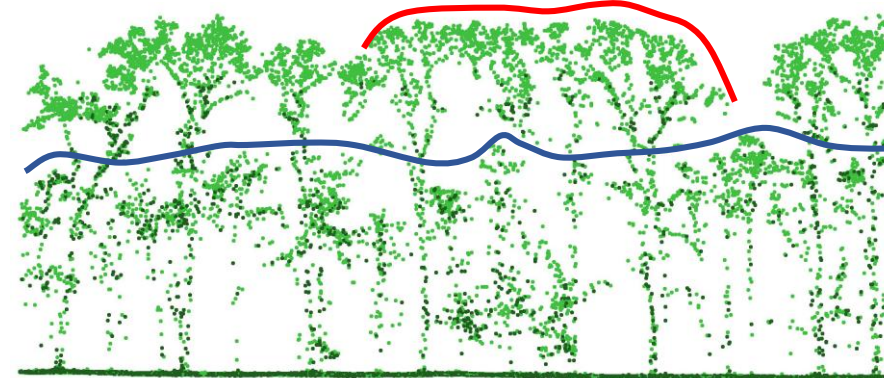
Raszteres felszínmodell 20 cm

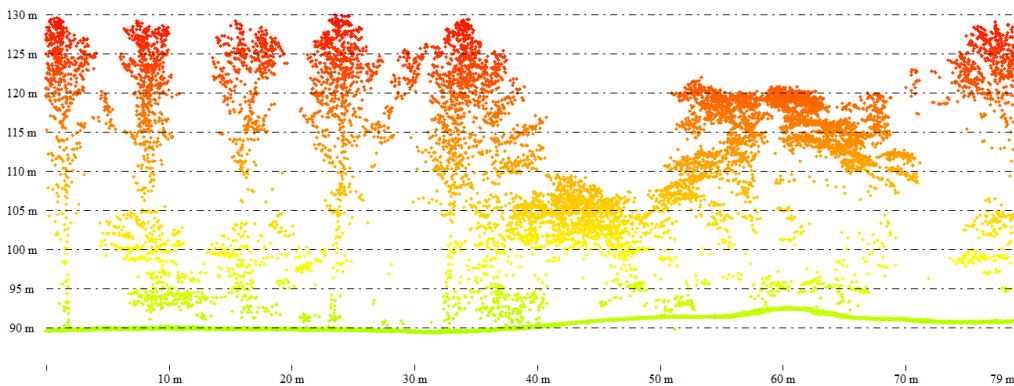
Pontfelhő magasság szerint színezve

Második lombkorona szint detektálása

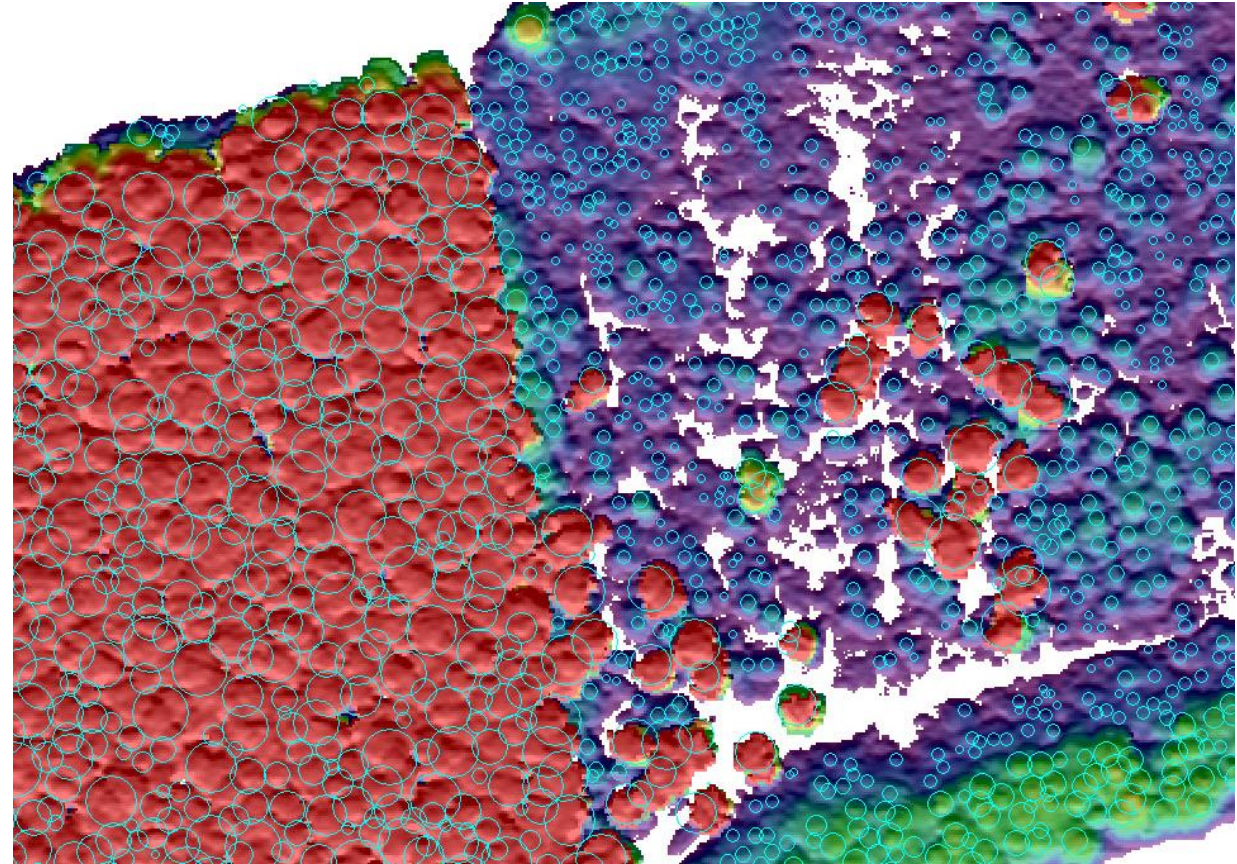

Pontfelhő metszet (1 m széles)

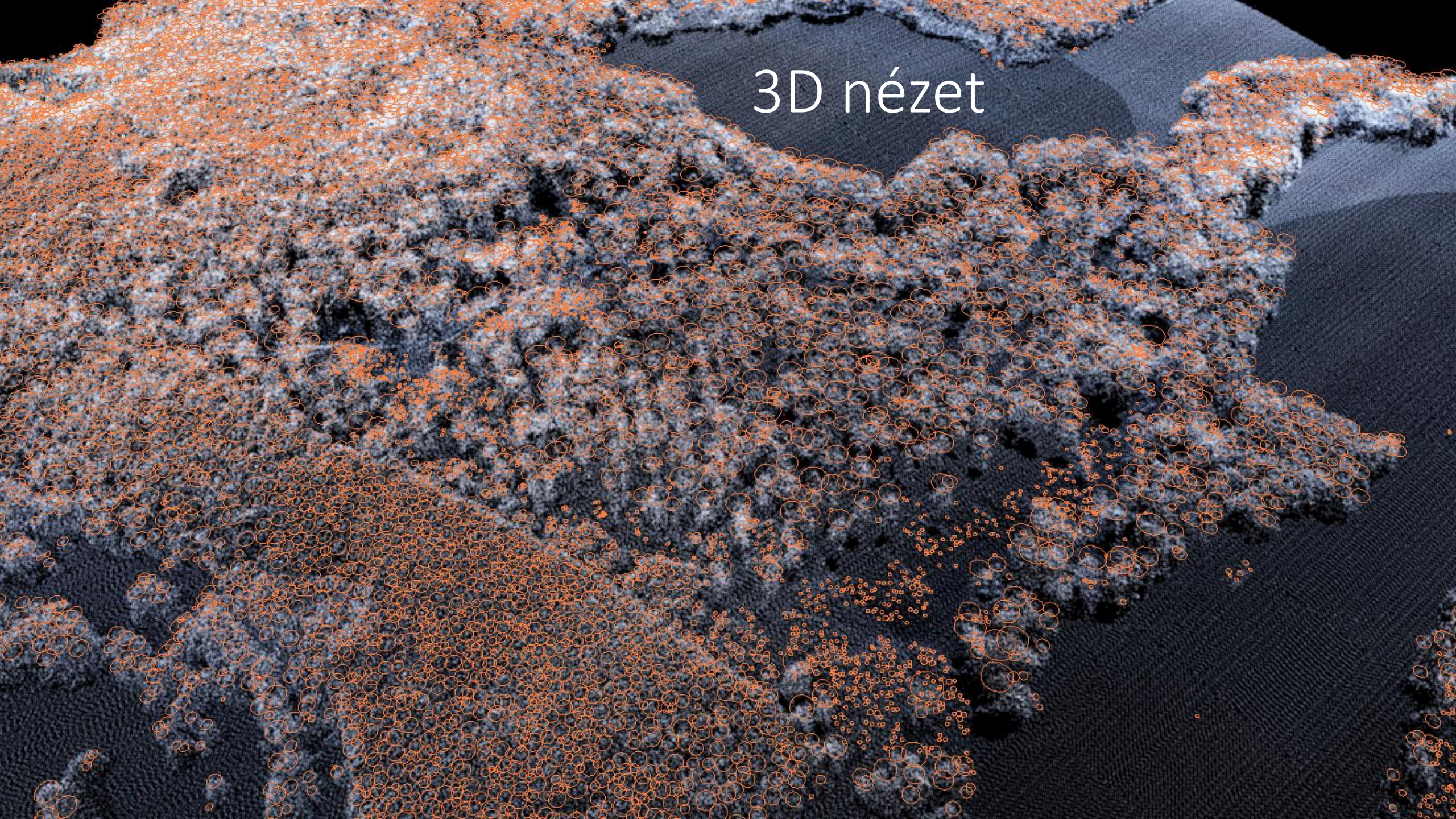

Egyesfa felismerés

- A nagy pontsűrűségű adatoknál ($>8p/m^2$) alkalmazott módszerek alacsonyabb megbízhatóságúak a kisebb pontsűrűségű adatok alkalmazásánál
- Adaptív maximumkeresés - magasságfüggő lokális maximum keresés
- Iteratív koronaépítés - szélesedő szűrő (magasságkülönbség és csökkenés figyelése)
- Voxel modellek alkalmazás

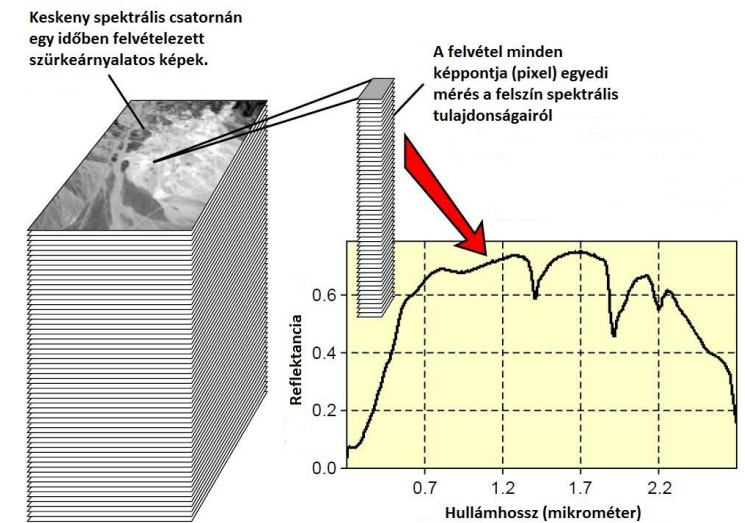

3D nézet

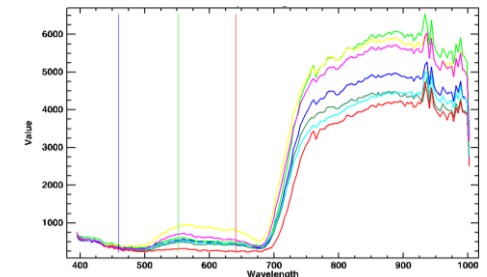

Fafajmeghatározás hiperspektrális felvételek alapján

- A látható (~380 – 720 nm) és a közeli infravörös (720-1000 nm) tartományban adatrögzítés
- Egyed szintű fafaj és egészségi állapot meghatározása alkalmas
- Terepi felbontás: 0,8-2 m (repülési magasságtól függ)
- Fafajok elkülönítése irányított osztályozási algoritmusokkal, terepi adatok felhasználásával
- Osztályozási pontosság ~80% az összes osztályra vonatkozóan, osztályonként (fafaj) eltérő lehet

Különböző fafajok spektrális görbéi

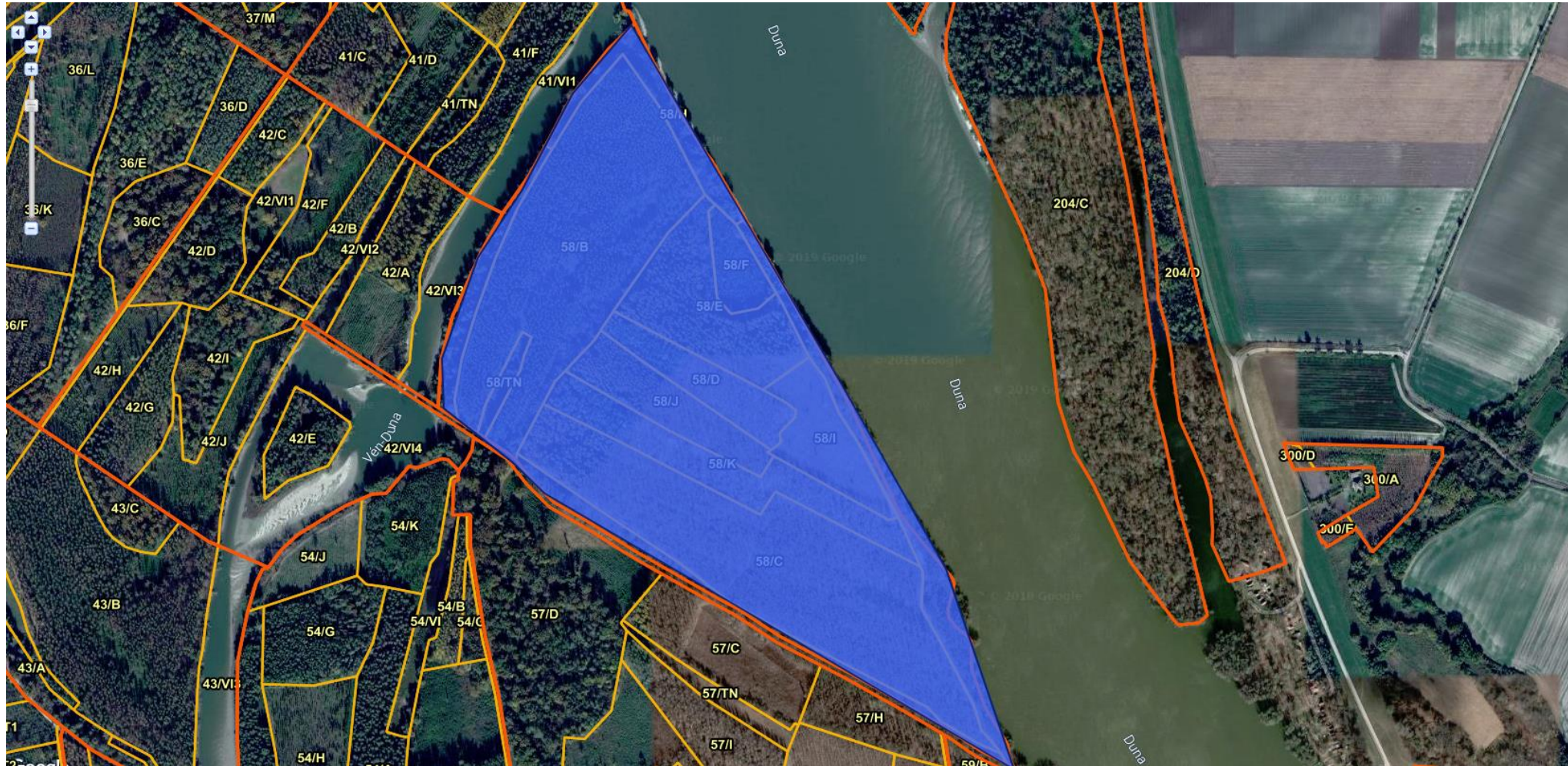

Burai P., Bekő L., Lénárt Cs., Tomor T., Kovács Z. (2019): Individual Tree Species Classification Using Airborne Hyperspectral Imagery And Lidar Data 2019 10th Workshop on Hyperspectral Imaging and Signal Processing: Evolution in Remote Sensing (WHISPERS) 2019 pp. 1-4. , 4 p.

Bekő L., Hunyadi G., Burai P., Sporic D., Enyedi P., Kiss A., Lénárt Cs., Tomor T. (2017): Fafaj szintű erdő osztályozás nagyfelbontású távérzékelte adatok felhasználásával In: Balázs B (szerk.) Az elmélet és a gyakorlat találkozása a térinformatikában VIII. = Theory meets practice in GIS . 462 p. Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó, pp. 43-50. (ISBN:978-963-318-638-1)

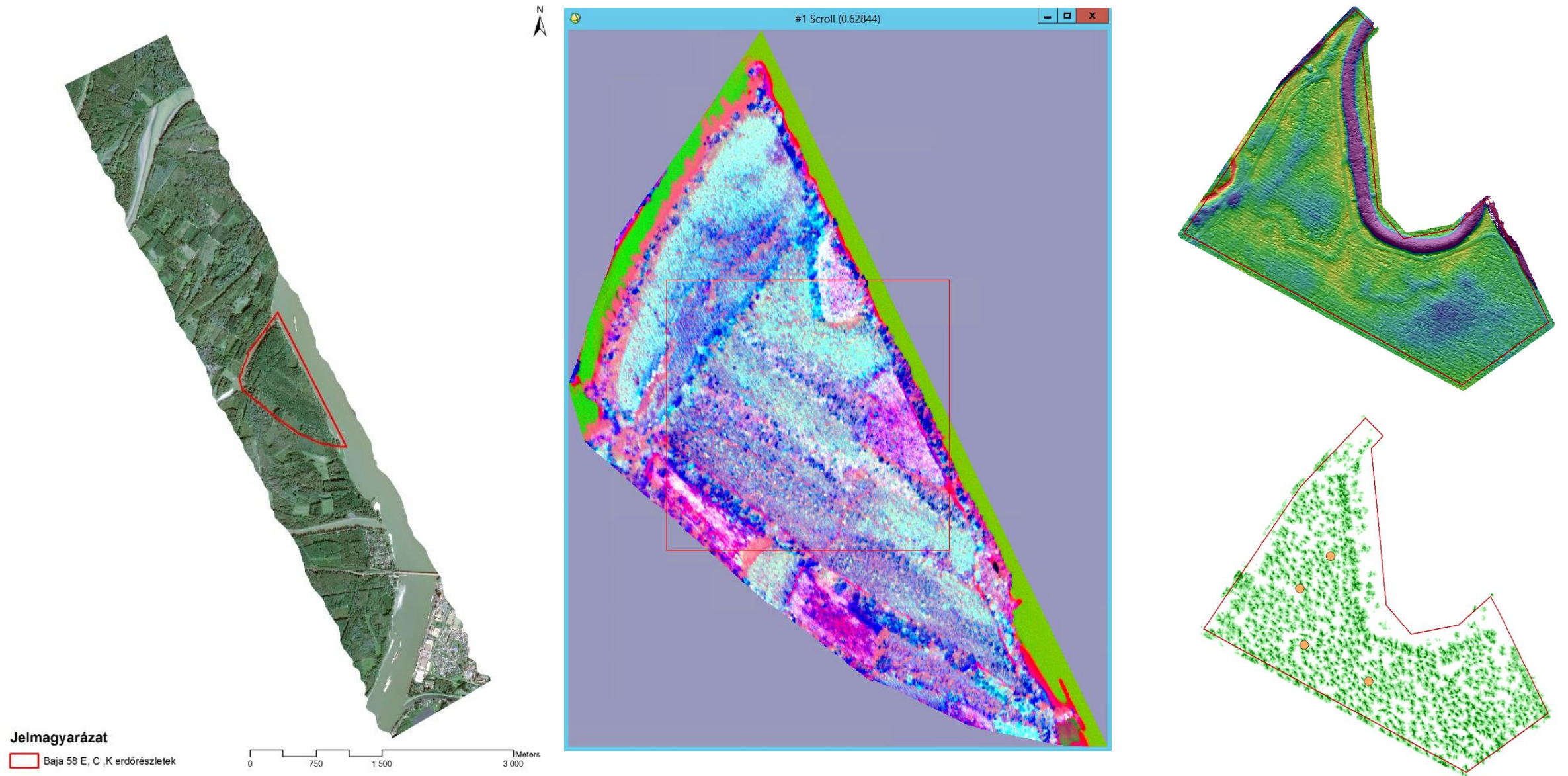

Fafaj és fakészletmeghatározás hiperspektrális felvételek és LiDAR adatok alapján

Gemenc, Baja 58E (Gemenci Erdészet)

Fafajtérképezés – HS felvétel (RGB), MNF bands és LiDAR termékek

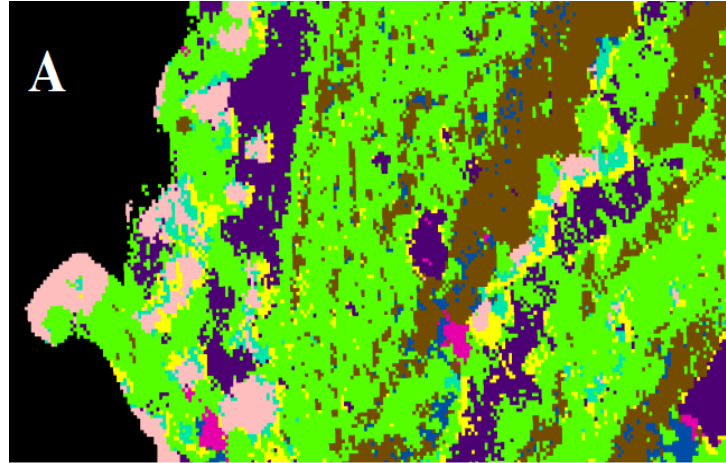

Fafajtérképezés – Pontosság

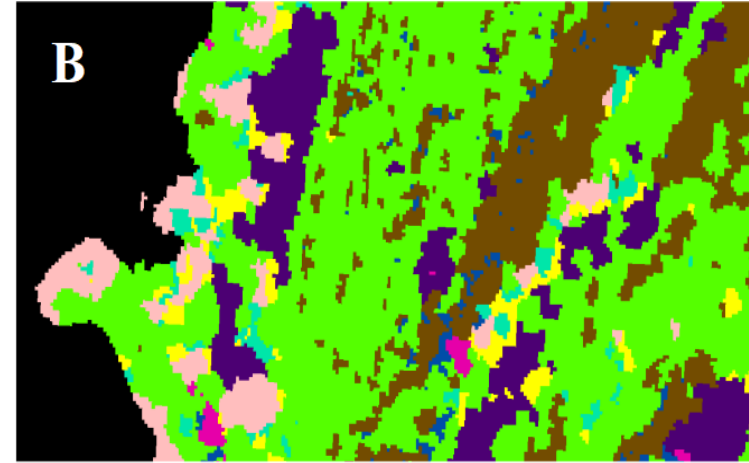
Class	BEFU	OPNY	FFU	FRNY	ZJ	PANY	FTNY	KST
BEFU	81.48	0.00	0.00	3.70	2.86	0.00	0.00	0.00
OPNY	12.96	97.18	0.00	35.19	0.00	3.09	75.47	0.00
FFU	1.85	0.00	96.36	1.85	0.00	0.00	0.00	0.00
FRNY	0.00	0.00	0.00	59.26	0.00	0.00	0.00	0.00
ZJ	0.00	2.11	0.00	0.00	62.86	0.00	0.00	0.00
PANY	3.70	0.70	0.00	0.00	34.29	96.91	1.89	0.00
FTNY	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	22.64	0.00
KST	0.00	0.00	3.64	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00
Total	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

OPNY	OP-229 nyár (Agathe-F)
BEFU	Bédai egyenes fűz
FFU	Fehér fűz
FRNY	Fehér nyár
ZJ	Zöld juhar
PANY	Pannónia (H-490/3) nyár
KST	Kocsányos tölgy
FTNY	Fekete nyár

Pixel alapú képosztályozás vs OBIA

Pixel alapú képosztályozás

Objektum alapú képosztályozás

- A spektrumok osztályozásánál az SVM módszerrel értük el legpontosabb becslést
- Jelerősítési az MNF főkomponensek (9) osztályozásával értük el a legjobb becslést (OA: 83,3%)

Összefoglalás

- A kisebb pontsűrűségű LiDAR adatokból is megbízhatóan becsülhető az állomány dendometriai paramétereit (fatömeg 85-90% pontossággal csak LiDAR alapján)
- OBIA alkalmazásával a felső lombkoronaszint fafajai megbízhatóan osztályozhatóak (OA: 80-90%)
- Az eltérő geometriai paraméterek miatt speciális adatintegrációs módszerekre van szükség az egyesfa alapú képosztályozáshoz
- További fejlesztések: záródás, koronaterületek, természetesség, magasság/átmérő eloszlás, második lombkorona, cserjeszint jelenléte, holtfa térképezés